

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 024603 20 Кж 15
Бања Лука, 12.11.2020. године

Врховни суд Републике Српске, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала, састављено од судија Обрена Бужанина као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених Б.Ђ., Е.Б. и Р.Г., због кривичног дјела тешко убиство из члана 125. став 2. Кривичног законика Републике Српске, оптуженог Р.Г., због кривичног дјела тешко убиство у помагању из члана 125. став 2. у вези са чланом 39. Кривичног законика Републике Српске, а оптуженог Б.Ђ. и кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама бранилаца оптужених, изјављеним против рјешења Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 024603 20 Кв 17-п од 02.11.2020. године, у сједници вијећа одржаној дана 12.11.2020. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптужених Б.Ђ., Е.Б. и Р.Г., изјављене против рјешења Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 024603 20 Кв 17-п од 02.11.2020. године.

О б р а з л о ж е њ е

Рјешењем Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала број 11 0 К 024603 17-п од 02.11.2020. године, утврђено је да нису престали разлози за притвор према оптуженима Б.Ђ., Е.Б. и Р.Г., који се потврђеном оптужницом Републичког јавног тужилаштва, Посебно одјељење за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала Бања Лука, број 12 1 КТ 0000963 19 од 27.12.2019. године (која је исправљена дана 04.03.2020. године), терете и то оптужени Б.Ђ. и Е.Б., због кривичног дјела тешко убиство из члана 125. став 2. Кривичног законика Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број: 64/17, у даљем тексту: КЗ РС), оптужени Р.Г., због кривичног дјела тешко убиство у помагању из члана 125. став 2. у вези са чланом 39. КЗ РС, а оптужени Б.Ђ. и кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 361. став 1. истог закона.

Наведено рјешење донесено је у поступку контроле оправданости притвора, која се врши по истеку два мјесеца од дана доношења посљедњег рјешења о притвору и то из

притворских разлога из одредбе члана 197. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) у односу на све оптужене, а у односу на оптужене Б.Ђ. и Е.Б. и из разлога одредбе члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Против наведеног рјешења жалбе су благовремено изјавили браниоци оптужених Б.Ђ., Е.Б. и Р.Г..

Бранилац оптуженог Б.Ђ., адвокат Т.С.С. из Б., рјешење побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и повреде члана 5. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: ЕКЉП), са приједлогом да се побијано рјешење преиначи тако што ће се утврдити да не постоје разлози за притвор и оптужени одмах пусти на слободу или да се рјешење укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Бранилац оптуженог Е.Б., адвокат Д.С. из Б.Л., жалбу је изјавио због „повреде одредба кривичног поступка“, повреде Кривичног закона и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлог да се рјешење укине.

Бранилац оптуженог Р.Г., адвокат М.Б. из Б.Л., рјешење побија због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде члана 5. Европске конвенција о заштити људских права и основних слобода, са приједлогом да се побијано рјешење преиначи и оптужени одмах пусти на слободу.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбе, одлучено је као у изреци овог рјешења из следећих разлога:

Нема повреде права на одбрану из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, на коју се указује жалбама бранилаца оптужених Б.Ђ. и Р.Г., јер сходно одредби члана 202. став 1. ЗКП РС, контролу оправданости притвора врши суд по службеној дужности, након истека два мјесеца од дана доношења последњег рјешења о притвору и у тој ситуацији, суд нема обавезу да одржи рочиште, нити има обавезу да о томе обавјештава одбрану у циљу њеног изјашњења, како то погрешно сматрају жалбе. Обавезу одржавања рочишта, односно сједницу вијећа, суд има само у ситуацији када одлучује по приједлогу оптуженог или браниоца за укидање притвора и то само ако је тај приједлог заснован на новим чињеницама, како је то прописано одредбом члана 196. став 6. ЗКП РС, што у конкретном случају није било. Осим тога, суд у рјешењу утврђује да од одбране нису понуђени докази који би оспорили до сада прикупљеним доказима утврђено чињенично стање, што не значи да се пребацује било какав терет доказивања на одбрану у погледу неке од тврдњи оптужбе, већ у погледу оног што постоји а што одбрана и овим жалбама оспорава.

То што је у потврђеној оптужници наведен члан 25. КЗ РС, никако не значи да је оптуженом Гајићу повријеђено право на одбрану, нити да је повријеђен принцип „*in dubio pro reo*“ из члана 3. став 2. ЗКП РС, како то наводи жалба браниоца овог оптуженог. Наиме, тачно је да је погрешно означен „члан 25.“ Кривичног законика Републике Српске у диспозитиву потврђене оптужнице, али чињенично описане радње за које се терети да их је предузео оптужени Гајић, садрже обиљежја кривичног дјела тешког убиства у помагању из члана 125. став 2. Кривичног законика Републике Српске, која

квалификација је наведена и у дијелу оптужнице „законски назив кривичног дјела“. Дакле, чињеница је да је омашком наведен члан 25. КЗ РС, умјесто члан 39. КЗ РС, јер је чланом 25. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске број 49/03, са измјенама и допунама) прописана радња помагања, који закон је важио прије извршења дјела за које се терети оптужени, док је у члану 39. сада важећег КЗ РС прописана радња помагања. У том смислу је и поступајући републички тужилац на главном претресу одржаном пред првостепеним судом дана 04.03.2020. године, након читања оптужнице, истакао да умјесто члана 25. треба да стоји члан 39., да се ради о очитој грешци у куцању, а овај навод тужиоца не представља измјену оптужнице у чињеничном стању.

Надаље, супротно жалбеним приговорима бранилаца, образложење побијаног рјешења садржи разлоге како у погледу закључка првостепеног суда да и даље постоји основана сумња да су оптужени починили кривична дјела за која се терете, тако и за свој закључак да и даље постоје успостављени притворски разлози, ради чега су неприхватљиви приговори жалби засновани на тврдњи да је првостепено рјешење захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Осим тога, супротно жалбеним наводима, овај суд налази да је првостепени суд извршио контролу оправданости притвора, управо у складу са одредбом члана 202. ЗКП РС, због чега су без основа жалбени приговори да је побијано рјешење захваћено битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 202. и 3. ЗКП РС.

Наиме, како је већ напријед наведено, побијано рјешење је донесено у поступку контроле оправданости притвора, у којем суд, по службеној дужности утврђује да ли и даље постоје разлози за притвор. Притвор је оптуженима продужен рјешењем првостепеног суда број 11 0 К 024603 19 Кв 12-п од 31.12.2019. године, након потврђивања предметне оптужнице од стране судије за претходно саслушање и по том рјешењу, притвор може трајати до изрицања првостепене пресуде, а најдуже три године од дана потврђивања оптужнице. У том рјешењу (на које се у образложењу побијаног рјешења, позива првостепени суд), образложено је постојање основане сумње да су оптужени Б.Ђ., Е.Б. и Р.Г. починили кривична дјела за које се терете, те су детаљно образложени и успостављени притворски разлози. Свакако, додатна потврда постојање основане сумње је и чињеница да је судија за претходно саслушање првостепеног суда потврдио предметну оптужницу, како се то правилно наводи и у побијаном рјешењу. Тим рјешењем, првостепени суд је, након што је размотрио списе предмета, утврдио да и даље постоје разлози за притвор, јер у међувремену се нису десиле никакве околности које би утицале на даље егзистирање притвора и када је у питању основана сумња као општи услов за одређивање или продужење притвора и када су у питању посебни притворски разлози из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС у односу на оба оптужена, те притворски разлог из члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС у односу на оптуженог Ђ.

Како се према наводима из жалби, повреда права на личну слободу и сигурност из члана 5. ЕКЉП и из члана II/3 д) Устава Босне и Херцеговине везује за битне повреде одредаба кривичног поступка, то је овај суд кроз оцјену неоснованости тих приговора, утврдио да нису основани и приговори којима се истиче да је првостепени суд повриједио право на слободу и сигурност оптужених.

Надаље, првостепени суд је правилно утврдио да и даље постоји притворски разлог из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС. Наиме, околности под којима је кривично дјело тешко убиство из члана 125. став 2. КЗ РС, учињено, а то су планирање, извршење из засједе, уз употребу аутоматског оружја, ноћу, на јавном путу, да је оштећени С.К. лишен живота у близини своје породичне куће, да је смртно страдао и Ж.П., а Г.И. задобио тешке тјелесне повреде, који су били у возилу са К. у својству његовог обезбјеђења (а смртно страдао и један од саучесника, Ж.К.), представљају околности које ово дјело чине посебно тешким. Наведене околности када се доведу у везу са медијским извјештавањем о дјелу, које се прати и у времену релевантном за продужење притвора, као и са исказом свједока Г.С., радника у предузећу чији власник је био оштећени С.К., дат на записник МУП, Управа за ... број 03/1-426719 од 01.11.2019. године, који потврђује одлучност радника тог предузећа у више градова у РС и БиХ, да у случају пуштања оптужених на слободу, своје незадовољство искажу масовним окупљањем и протестима, онда је по оцјени овог суда, правилан закључак првостепеног суда да и даље постоје разлози за притвор из члана 197. став 1. тачка г) ЗКП РС у односу на све оптужене. Притом, овај суд наглашава да свједок С. није ни саслушан на околности предметног догађаја, већ само на околности у вези са овим притворским разлогом. Што се тиче основа за притвор из члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС, првостепени суд је правилно утврдио да и даље постоји овај притворски разлог у односу на оптуженог Ђукановића, прихватајући постојеће чињенице и околности као неизмијењене у односу на оне које су служиле као подлога приликом доношења ранијег рјешења. То значи да опасност од бјекства, која је утврђена ранијим рјешењем, према стању ствари приликом контроле као притворски разлог, није престала.

С обзиром да првостепени суд није починио битну повреду одредаба кривичног поступка, а све одлучне чињенице је правилно и потпуно утврдио, то је правилно примијенио цитирани закон и притвор оптуженим продужио без повреде ЕКЉП, због чега су жалбе бранилаца оптужених потпуно неосноване.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 337. став 3. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић